SDG RAADSPROGRAMMA

2022-2026

THE GLOBAL GOALS

Gemeenteraad Amstelveen

SDG TRAINEESHIP

Inhoudsopgave

p.2 --- Voorwoord

p.3 --- Wat zijn de SDG's?

p.4 --- SDG-Raadsprogramma

p.5 --- Analyse van de doelen

p.6 --- 3 Jaarthema's SDG's

p.7 --- 2023: Participatie

p.8 --- 2024: Leefbaarheid

p.9 --- 2025: Inclusiviteit

p.10 --- Evaluatie

p.11 --- Vervolgstappen & planning

Voorwoord

Op 18 november 2020 heeft de gemeenteraad van Amstelveen unaniem een motie aangenomen om aan de slag te gaan met de Sustainable Development Goals (SDG's). De raad heeft een SDG-werkgroep gevormd en een aantal keer over de doelen gesproken, maar het bleek een uitdaging om de 17 abstracte duurzaamheidsdoelen te vertalen naar de lokale praktijk van de raad en de gemeente Amstelveen. Hierbij kon de raad wel wat hulp gebruiken en daarom heeft de gemeente deelgenomen aan het SDG Traineeship.

Wij - 4 trainees - zijn aan de slag gegaan om als onafhankelijke partij met een frisse blik naar de invulling van de motie te kijken. We hebben met raadsleden en burgerleden uit de fracties gesproken over de SDG's en diverse ambtenaren en bestuurders geïnterviewd. In deze gesprekken zijn verschillende onderwerpen besproken, zoals de thema's waaraan men de grootste prioriteit wil geven binnen het kader van de SDG's, welke specifieke doelen hen het meeste aan het hart gaan en hoe betrokkenen de invulling van deze doelen het liefst voor zich zien.

De kernwaarden en subthema's die uit deze inventarisatie naar voren kwamen hebben we gecategoriseerd in drie jaarthema's: participatie, leefbaarheid en inclusiviteit. In dit SDG-raadsprogramma zullen deze jaarthema's nader worden toegelicht, evenals de mogelijke invulling en eventuele projecten die hieraan gekoppeld kunnen worden. Het is aan de nieuwe raad om hier concreet mee aan de slag te gaan.

Wij willen de gemeente Amstelveen hartelijk danken voor de gastrvrije ontvangst en het leerzame traject dat we hebben mogen ervaren.

We hebben 17 duurzaamheidsdoelen teruggebracht tot 3 haalbare jaarthema's. Het is aan de nieuwe raad om de uitwerking met ambassadeurs verder vorm te geven. Wij hebben daar alle vertrouwen in en wensen de gemeente Amstelveen veel succes met het bijdragen aan de SDG duurzaamheidsdoelen.

Camiel Spruit, Ize Stupers,
Veere Lendering & Tessa Kooi (dec 2021)

Wat zijn de SDG's?

De Sustainable Development Goals (SDG's), ofwel de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, zijn in 2015 door de Verenigde Naties vastgesteld en vormen de mondiale duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030. De SDG's vervangen de acht millenniumdoelstellingen die eind 2015 zijn vervallen en zijn van 2016 tot 2030 van kracht. Dit zijn zeventien doelstellingen met 169 onderliggende 'targets' om deze doelen te operationaliseren. De doelen reflecteren de drie dimensies van duurzame ontwikkeling: het ecologische, het sociale en het economische aspect. Deze doelen vormen een actieplan om de mensheid op de koers richting duurzaamheid te brengen. Iedere lidstaat is zelf verantwoordelijk voor de vertaling van de SDG's in het nationaal beleid. Gemeenten kunnen dit vertalen naar lokaal niveau.

De SDG's zijn vele malen ambitieuzer dan de voorgaande millenniumdoelen. Deze duurzame ontwikkelingsagenda betreft niet alleen de hulp van rijke landen aan arme landen, maar geldt voor alle landen. Daarnaast wordt er grotere aandacht besteed aan vrede en veiligheid, economische ontwikkeling en thema's gerelateerd aan het milieu. Het idee achter de SDG's is dat iedereen mee doet, niemand blijft achter en iedereen moet in staat zijn om te bouwen aan een betere toekomst.

VNG Internationaal heeft de campagne Gemeenten4GlobalGoals opgericht. Hier doen inmiddels ruim 100 gemeenten aan mee. Er zijn geen minimale vereisten om Global Goals gemeente te worden. De Gemeenten4GlobalGoals campagne biedt gezamenlijkheid én ruimte voor eigen initiatief en eigen keuzes. Opties genoeg dus om de SDG's in te vullen.

SDG-Raadsprogramma

Op 16 maart 2022 waren de gemeenteraadsverkiezingen. De raad heeft de ambitie Amstelveen verder te ontwikkelen tot een duurzame, groene, sociale, veilige en inclusieve gemeente. We streven naar een gemeente waarin iedereen meedoet. Een gemeente waar inwoners, bedrijven en organisaties zich samen met de gemeente inzetten voor het bouwen aan een duurzame toekomst van Amstelveen. En ook een gemeente, waarin begeleiding, ondersteuning en zorg is voor hen, voor wie het benutten van kansen niet vanzelfsprekend is vanwege het feit dat zij niet of onvoldoende in staat zijn zichzelf te redden. De duurzaamheidsdoelen sluiten daar mooi op aan.

Het doel van dit SDG-raadsprogramma is om in de raadsperiode 2022-2026 op concrete wijze aan de slag te gaan met de SDG's. De raad is met het eerder unaniem aannemen van een motie van mening dat de SDG's op lokaal niveau in de praktijk nagestreefd kunnen worden. Daarnaast kan de gemeente Amstelveen het huidige beleid en de diverse SDG beleidsterreinen inventariseren, om nog beter integraal te werken en zo maximaal in alle acties van de gemeente bij te dragen aan het bereiken van de duurzaamheidsdoelen. De SDG's overstijgen immers alle beleidsterreinen. De gemeente Amstelveen heeft zo oog en aandacht voor de generaties ná ons, en loopt net als andere grote steden voorop wat betreft het bijdragen aan het behalen van de SDG's.

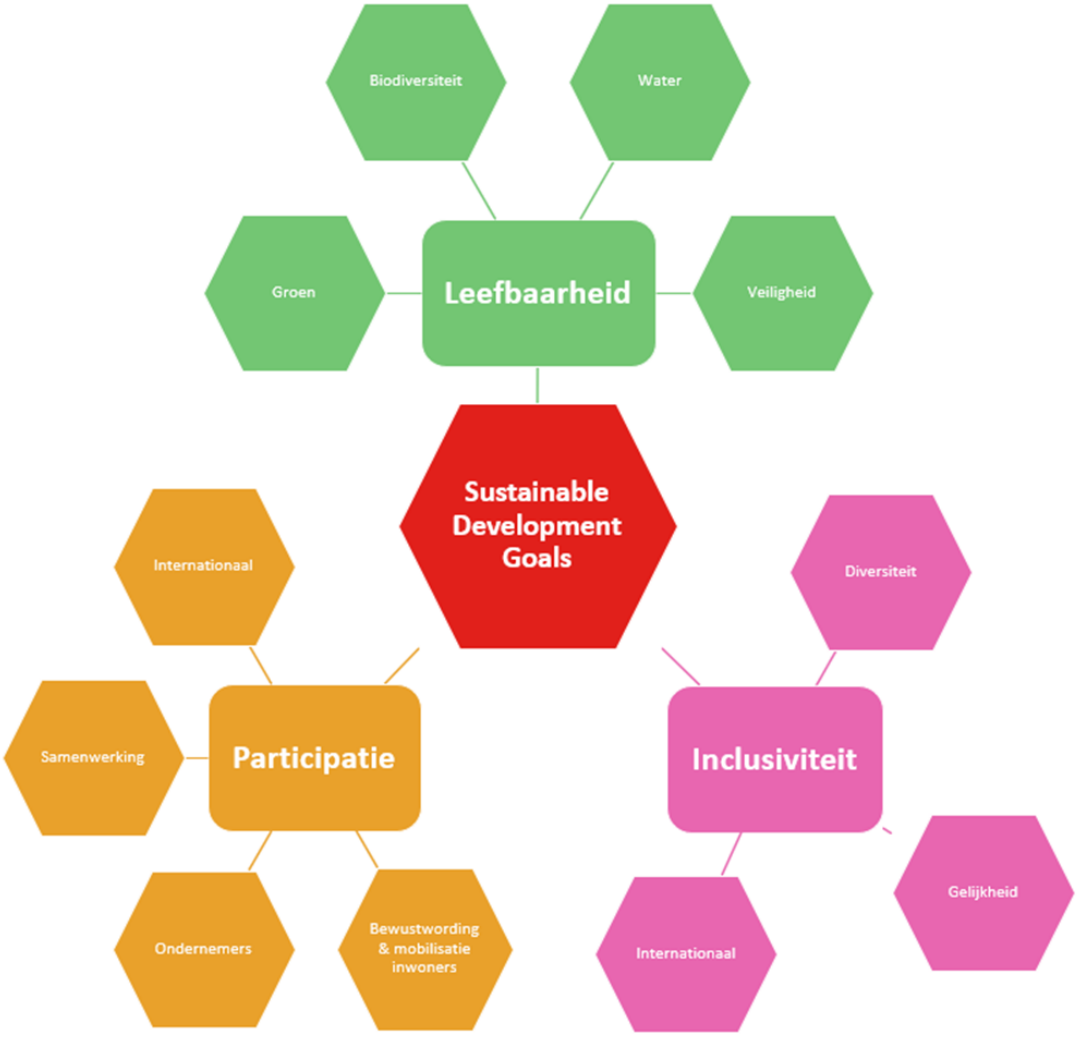
De tekst van dit raadsprogramma is tot stand gekomen in de vorige raadsperiode. De werkgroep SDG wilde de raad een eigen agenda meegeven met betrekking tot de duurzaamheidsdoelen. Zo heeft de raad meer handvatten om met de invulling van de doelen bezig te zijn over een langere periode. De duurzaamheidsdoelen zijn breed. Het gaat zeker niet alleen om nieuw beleid ontwikkelen. De gemeente kan het huidige beleid inventariseren en labellen aan de SDG-doelen. Via een beeldvormende sessie kan de raad ieder jaar opnieuw in deze raadsperiode de concrete acties bepalen hoe met het jaarthema aan de slag te gaan. Gezamenlijk komen we zo tot concrete acties.

Het doel is tevens om van de gemeente Amstelveen een officiële 'Global Goals gemeente' te maken. Met het aannemen van dit raadsprogramma zal de nieuwe raad zich inzetten voor de VNG campagne 'Gemeenten4GlobalGoals' en proberen zoveel mogelijk te handelen en besluiten te nemen in de geest van de doelen.

Analyse van de doelen

Er zijn 17 SDG-doelen met daaraan gekoppeld 169 'targets'. Veel te veel om als lokaal bestuur allemaal op te pakken in één raadsperiode. De trainees hebben een analyse gemaakt van de thema's waar de verschillende fracties zich op willen focussen. Daaruit kwam naar voren dat de raad zich wil focussen op de sociale en ecologische domeinen en dat er veel waarde wordt gehecht aan het nexus-element van de SDG's waarbij het vormen van partnerschappen centraal staat. Binnen de hoofdthema's die worden voorgesteld voor de nieuwe raadsperiode, zullen de sociale en ecologische domeinen daarom centraal staan.

In de gesprekken tussen de trainees en leden van de werkgroep is deze leden ook gevraagd naar de waarden van de fracties en de waarden van Amstelveen. Uit een inventarisatie van deze waarden zijn een aantal kernwaarden naar voren gekomen die breed worden gedragen. Al deze waarden bij elkaar geven een goed beeld van de thema's die belangstelling verdienen. Op basis van deze kernwaarden zijn drie overkoepelende jaarthema's geformuleerd; participatie, leefbaarheid en inclusiviteit.

3 jaarthema's SDG's

Dit raadsprogramma is geschreven voor de raadsperiode 2022-2026, en zal van start gaan met 2022 als voorbereidingsjaar. De nieuwe raad stelt het raadsprogramma vast en stelt gelijk per jaarthema twee ambassadeurs aan die met de werkgroep de voorbereidingen opstarten. Zij hoeven natuurlijk niet te wachten tot het jaar dat hun thema aan de beurt is. De beleidsinventarisatie kan veel eerder gebeuren en omdat sommige thema's overlap hebben is het ook denkbaar dat activiteiten worden gecombineerd. De raad gaat zelf over het budget en beslist welke projecten zullen worden uitgevoerd.

Ieder themajaar zal afgetrapt worden met een beeldvormende sessie in januari die georganiseerd wordt door de griffie in samenwerking met de raadsambassadeurs en de SDG werkgroep. Tijdens deze bijeenkomst zal met inwoners en experts invulling worden gegeven aan de projecten die rond het jaarthema zullen worden georganiseerd. In juni vindt er een tussentijdse evaluatie plaats om de voortgang van het jaarthema te beoordelen en afspraken te maken voor eventuele verbetering en bijsturing. Deze verbeteringen kunnen dan in de tweede helft van het kalenderjaar worden doorgevoerd en het kalenderjaar eindigt met een evaluatie in december, waarbij kan worden besloten of de activiteiten en/of projecten binnen het jaarthema voor herhaling vatbaar zijn.

2023

Participatie

DIt thema sluit voornamenlijk aan op de nexus waarbij partnerschappen centraal staan. De kernwaarden die de raad aan dit thema kan koppelen zijn internationaal, samenwerking, ondernemers en bewustwording en mobilisatie van inwoners.

2024

Leefbaarheid

Het thema leefbaarheid kan worden ingedeeld bij het ecologische domein. Kernwaarden die hierbij passen zijn groen Amstelveen, biodiversiteit, water en veiligheid.

2025

Inclusiviteit

Tot slot sluit het thema inclusiviteit aan op het sociale domein. Kernwaarden die hierbij passen zijn diversiteit, gelijkheid en internationaal.

2023: Participatie

LEAVE NO ONE BEHIND

De SDG's waar aan gewerkt zal worden binnen het thema participatie zijn ongelijkheid verminderen (SDG 10), duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11), en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG 17).

In Amstelveen vinden we het belangrijk dat iedereen meedoet. Het thema participatie is een belangrijk thema om mee te starten, omdat er op deze manier bewustzijn kan worden gecreëerd over de SDG's en het belang ervan.
Participatie is de basis.

Ook voor de raad die in de nieuwe raadsperiode met een aangepast vergadermodel stappen wil zetten om inwoners in een vroegtijdig stadium bij het raadswerk te betrekken. Er kan hierbij uitgelegd worden waarom de gemeente Amstelveen het belangrijk vindt om een SDG-gemeente te zijn en wat inwoners hiervan merken, wat ze hieraan hebben en wat ze zelf actief kunnen doen.

Daarnaast kan er binnen dit thema gekeken worden welke doelgroepen specifiek betrokken willen worden bij de ontwikkeling van beleid en waar zij behoefte aan hebben. De raad wil focussen op de dialoog tussen de inwoners en de gemeente in een stadium dat inspraak tot zijn recht komt. Met de komst van de Omgevingswet zullen we participatie rondom ruimtelijke plannen in een vroegtijdig stadium moeten faciliteren.

Algemeen zetten we ons in om de participatie van inwoners van Amstelveen te bevorderen. Het wordt samen experimenten en zoeken. Want er ligt geen blauwdruk klaar om inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen meer bij het lokale beleid te betrekken en een grotere rol toe te kennen. Net als in andere gemeenten moeten wij zoeken naar een vorm die bij ons en onze samenleving past.

2024: Leefbaarheid

Amstelveen is één van de groenste gemeenten van de Randstad met vele parken. Die parken zijn een begrip: regionaal, landelijk en ook internationaal. In Amstelveen hebben we dus aandacht voor groen, water en biodiversiteit. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie hierbij en waar mogelijk verduurzamen we gemeentelijke bezittingen door bijvoorbeeld vergroening van daken en het plaatsen van zonnepanelen. Het inzetten op klimaatadaptatie en het oplossen van het klimaatvraagstuk vraagt stevige inzet.

Daarbij stimuleren we initiatieven en concrete projecten die aan het oplossen van deze uitdagingen bijdragen. Binnen de gemeente zoeken we hierbij nadrukkelijk de samenwerking met lokale, maatschappelijke partners. De gemeente vindt het belangrijk dat er ingezet wordt op oplossingen die problemen zoals ondergelopen kelders en wateroverlast aanpakken.

Om het thema leefbaarheid wat beter te trechteren stelt de werkgroep de focus op de volgende onderwerpen voor: hittestress, waterberging, en waterbeheer. Projecten waar men dan aan kan denken zijn o.a. tegelwippen, water/regentonnen inzetten en het stimuleren van groene daken.

De SDG's waar aan gewerkt zal worden binnen het thema leefbaarheid zijn duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11), klimaatactie (SDG 13), leven op het land (SDG 15), en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG 17).

2025: Inclusiviteit

Amstelveen heeft een unieke samenstelling van de bevolking met een internationale gemeenschap die bestaat uit 21%. Dit is 1 op de 5 inwoners. Veel van die inwoners redden zich uitstekend, maar dat geldt niet voor iedereen. Er is aandacht nodig voor de sociale cohesie en voor inwoners die minder makkelijk hun weg binnen de samenleving kunnen vinden.

Een divers Amstelveen vinden wij belangrijk, hiermee bedoelen we de mix van verschillen tussen mensen: (leeftijd, religie, gender, seksuele diversiteit, cultuur, fysieke mogelijkheden, maar ook verschil in karakters en opleidingsniveau). Daarnaast vinden we dat alle mensen van gelijke waarde zijn en gelijk behandeld moeten worden. Dit thema geven we verdieping door bij projecten te focussen op de volgende onderwerpen: LHBTIQ+ rechten, racisme, fysieke beperkingen, aandacht geven aan pesten op scholen, bewustwording jongere generatie over inclusiviteit, focussen op eenzame ouderen en het eventueel worden van een Shelter City.

De SDG's waar aan gewerkt zal worden binnen het thema inclusiviteit zijn gendergelijkheid (SDG 5), ongelijkheid verminderen (SDG 10), vrede, justitie en sterke publieke diensten (SDG 16), en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG 17).

Evaluatie

De invulling van de jaarthema's zal gestructureerd worden aan de hand van het principe "plan, do, check, act' (PDCA).

- ***Plan*** staat voor het beslissen en het plannen van de projecten binnen het jaarthema. Elk kalenderjaar zal beginnen met een beeldvormende bijeenkomst in januari waar relevante stakeholders voor worden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst zal invulling worden gegeven aan de projecten die rond het jaarthema zullen worden georganiseerd.

- De uitvoering van de projecten wordt verstaan onder het begrip ***do***. Gedurende het jaar zullen de projecten die besproken zijn in de beeldvormende sessie worden uitgevoerd om de bepaalde doelen te behalen. Dit kunnen concrete uitvoeringsprojecten zijn, maar een project kan bijvoorbeeld ook zijn dat de raad besluit een werkbezoek te brengen of nog een beeldvormende sessie organiseert.

- Met het begrip ***check*** wordt de uitvoering van de projecten geëvalueerd ten opzichte van de eerder gemaakte planning. Halverwege het jaar zal er daarom een evaluatiemoment worden ingepland om de voortgang te beoordelen en eventueel afspraken voor de verbetering van de uitvoering te maken.

- ***Act*** houdt in dat er aan de hand van een evaluatie kan worden bijgestuurd en bijgesteld. Deze verbeteringen kunnen dan in de tweede helft van het kalenderjaar worden doorgevoerd. Het kalenderjaar eindigt met een evaluatie door de werkgroep aan het eind van het jaar, waarbij kan worden besloten of de projecten binnen het jaarthema voor herhaling vatbaar kunnen zijn.

Met het gebruik van de PDCA-cyclus hoopt de werkgroep betrokkenheid te creëren om de hele raadsperiode invulling te geven aan de SDG's en op tijd bij te sturen als dit nodig is. Het risico bestaat dat er met het SDG-raadsprogramma niet veel bereikt wordt. Als het blijft bij praten, maar er weinig actie ontstaat. Dit risico is er in de politiek altijd. We benoemen dat risico hier, zodat iedere fractie die instemt met het raadsprogramma zich hiervan bewust is.

Het zal een uitdaging blijven om de SDG's te vertalen naar lokaal niveau. Dat vergt ook bereid zijn tot een compromis. Binnen gestelde (financiële) kaders zal niet iedereen altijd zijn eigen wensen binnen kunnen halen. Gezamenlijk hebben we een verantwoordelijkheid om er het maximale uit te halen.

Vervolgstappen & planning

De gemeenteraad van Amstelveen kan het SDG-raadsprogramma vaststellen tijdens de eerste raad in de nieuwe samenstelling op 20 april 2022.

- Voor de uitvoering en executie van de projecten zullen in maart 2022 twee ambassadeurs per jaarthema worden aangesteld. Deze zullen de spreekwoordelijke kar gaan trekken. Zij worden hoofdverantwoordelijken en functioneren als aanspreekpunt.
- In de nieuwe raadsperiode dragen we de SDG-doelen en dit raadsprogramma proactief uit en betrekken we onze inwoners daarbij.
- In overleg stellen we budget beschikbaar voor de concrete uitvoering van het SDG-raadsprogramma. Dit wordt opgenomen in de begroting.
- We sluiten ons als gemeente aan bij 'Gemeenten4GlobalGoals' en worden dan een SDG-gemeente. We krijgen hierdoor: informatiematerialen, mogelijkheden tot kennisuitwisselingen met andere gemeenten, communicatiematerialen en de mogelijkheid om mee te doen aan de Global Goals Gemeenteverkiezing.

De planning is schematisch weergegeven in de Gantt chart hieronder.

Legenda
Voorbereidingsjaar
Thema Participatie
Thema Leefbaarheid
Thema Inclusiviteit

Disclaimer

- Gemeente Amstelveen | https://www.amstelveen.nl/
- SDG Nederland | https://www.sdgnederland.nl/
- SDG Traineeship | https://www.sdghouse.org/nl/sdg-traineeship/
- VNG Over Gemeenten voor Global Goals | https://vng.nl/artikelen/over-gemeenten-4-global-goals
- VNG Wat betekent het om Global Goals Gemeente te zijn? | https://vng.nl/artikelen/wat-betekent-het-global-goals-gemeente-te-zijn

Gemeente Amstelveen

Gemeenten4GlobalGoals
Samen op weg naar
EEN DUURZAME WERELD

SDG
TRAINEESHIP